

Årlig uppföljning SAM 2022

Barn- och utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

1 Sammanfattande analys av årlig uppföljning.....	4
2 Uppföljningsfrågor	5

I Sammanfattande analys av årlig uppföljning

Utbildningsförvaltningen och dess verksamheter bedriver till övervägande del ett systematiskt arbetsmiljöarbete som innebär att risker i arbetsmiljön identifieras, åtgärdas och följs upp. Detta utifrån att det finns strukturer för det systematiska arbetsmiljöarbetet och att dessa är kända och till stor del tillämpas.

Årets granskning visar dock att det fortfarande finns förbättringsarbete att göra när det gäller dokumentationen av SAM i Stratsys. Som sällananvändare är det krångligt, det har inte fungerat optimalt och det har funnits felkällor i verktyget där det varit mer transparent än vad som varit bra. Därför har tilltron till systemet legat lågt och vi behöver arbeta både med utbildningsinsatser och att rätta till de problem som förelegat så att tilltron och användandet kan öka. Rektorerne dokumenterar dock arbetsmiljörisker och de åtgärder som ska genomföras, men inte i Stratsys utan ofta på papper eller i separata digitala dokument.

Det finns även ett stort behov av investeringsmedel för att komma tillrätta med viss arbetsmiljöproblematik i verksamheterna.

2 Uppföljningsfrågor

Uppföljning	Eget svar samt underliggande svar	Kommentar
Arbetar ni systematiskt med den organisatoriska, sociala och fysiska arbetsmiljön?	<p> Ja(Eget)</p> <p> Delvis 3 (st)</p> <p> Ja 44 (st)</p> <p> Inget svar 5 (st)</p>	De flesta enheter har arbetat systematiskt med den organisatoriska, sociala och fysiska arbetsmiljön. Bland annat genom lokala dialogmöten kring arbetsorganisationen, skyddsronder, samverkan, arbetsplatsträffar m.m. Det finns dock enheter/områden som har så få medarbetare att man inte har så formella insatser utan anser sig kunna arbeta med arbetsmiljöfrågorna kontinuerligt i det vardagliga arbetet.
Har ni rutiner för att undersöka och bedöma risker för den organisatoriska, sociala och fysiska arbetsmiljön?	<p> Ja(Eget)</p> <p> Delvis 3 (st)</p> <p> Ja 44 (st)</p> <p> Inget svar 5 (st)</p>	Rutiner finns och följs. Den organisatoriska, sociala och fysiska arbetsmiljön följs, kartläggs och åtgärdas vid behov i samråd mellan rektor, skyddsombud och fackliga lokalombud. Från en verksamhet påtalar man att man i en separat riskbedömning kring Hot och våld/Pågående dödligt våld (PDV) konstaterat att verksamheten saknar etablerade rutiner för inrymning, larm och snabb intern kommunikation vid händelser som PDV. Verksamheten behöver utbildning inom frågan i större utsträckning och tillsammans med fastighetsägaren behövs en översyn kring hur vi kan arbeta med inrymning av lokalerna.
Dokumenterar ni skriftligt i Stratsys upptäckta arbetsmiljörisker och de åtgärder som ska genomföras?	<p> Nej(Eget)</p> <p> Nej 22 (st)</p> <p> Delvis 11 (st)</p> <p> Ja 12 (st)</p> <p> Inget svar 7 (st)</p>	Vissa riskbedömningar med tillhörande åtgärder läggs in i Stratsys på övergripande nivå. Rektorerna upplever dock att Stratsys inte har fungerat tillfredsställande när det gäller att underlätta det systematiska arbetsmiljöarbetet. Som sällananvändare är det krångligt, det har inte fungerat optimalt och det har funnits felkällor i verktyget där det varit mer transparent än vad som varit bra. Därför har tilltron till systemet legat lågt och vi behöver arbeta både med utbildningsinsatser och att rätta till de problem som förelegat så att tilltron och användandet kan öka. Rektorerna dokumenterar dock arbetsmiljörisker och de åtgärder som ska genomföras, men inte i Stratsys utan ofta på papper eller i separata digitala dokument. Främsta anledningen är att det inte är möjligt att spara protokoll digitalt i Stratsys samt att skyddsombuden inte har tillgång till verktyget.
Följer ni upp att de åtgärder som genomförts har fått den effekt som förväntats?	<p> Ja(Eget)</p> <p> Delvis 5 (st)</p> <p> Ja 41 (st)</p> <p> Inget svar 6 (st)</p>	De allra flesta riskbedömningar och åtgärder dokumenteras, analyseras och följs upp. Detta görs på rektorsnivå tillsammans med medarbetare och personalspecialist. Däremot kan det vara lätt att missa en uppföljning som är datumsatt. Stratsys är dock ett hjälpmedel för att få bättre koll och systematik, och därför behöver vi jobba vidare med att få till ett fungerande arbete för att dokumentera i Stratsys.
Har du som chef tillräckliga befogenheter för att arbeta systematiskt med arbetsmiljö?	<p> Ja(Eget)</p> <p> Delvis 6 (st)</p>	

Uppföljning	Eget svar samt underliggande svar	Kommentar
	<p> Ja 40 (st)</p> <p> Inget svar 6 (st)</p>	
Har du som chef tillräckliga resurser för att arbeta systematiskt med arbetsmiljö?	<p> Delvis(Eget)</p> <p> Nej 2 (st)</p> <p> Delvis 27 (st)</p> <p> Ja 17 (st)</p> <p> Inget svar 6 (st)</p>	<p>Vissa resurser finns hos Fastighets- och serviceförvaltningen och dessa förfogar inte rektorer och övriga chefer över, vilket försvårar möjligheten att ansvara för arbetsmiljön i lokalerna. Det finns även ett stort behov av investeringsmedel för att komma tillrätta med viss arbetsmiljöproblematik.</p> <p>Det finns även problem kring gränssnittet mellan Utbildningsförvaltningen och Fastighets- och Serviceförvaltningen, främst kring måltider, vilket skapar en sämre arbetsmiljö inom förskolan och grundskolan.</p>
Har medarbetarna tillräckliga kunskaper om arbetet och riskerna i arbetsmiljön för att kunna förebygga ohälsa och olycksfall?	<p> Ja(Eget)</p> <p> Delvis 2 (st)</p> <p> Ja 44 (st)</p> <p> Inget svar 6 (st)</p>	
Har skyddsombud och medarbetare möjlighet att medverka i det systematiska arbetsmiljöarbetet?	<p> Ja(Eget)</p> <p> Delvis 2 (st)</p> <p> Ja 44 (st)</p> <p> Inget svar 6 (st)</p>	
Har ni gått igenom de styrande dokument som finns kring arbetsmiljö så att alla känner till dem?	<p> Ja(Eget)</p> <p> Nej 1 (st)</p> <p> Delvis 29 (st)</p> <p> Ja 16 (st)</p> <p> Inget svar 6 (st)</p>	
Är fördelningen av arbetsmiljöuppgifter från överordnad skriftligt dokumenterad?	<p> Ja(Eget)</p> <p> Nej 1 (st)</p> <p> Delvis 1 (st)</p> <p> Ja 44 (st)</p> <p> Inget svar 6 (st)</p>	

Uppföljning	Eget svar samt underliggande svar	Kommentar
Genomförs riskbedömning vid förändringar i verksamhet och dokumenteras det i Stratsys?	<p> Delvis(Eget)</p> <p> Nej 5 (st)</p> <p> Delvis 21 (st)</p> <p> Ja 19 (st)</p> <p> Inget svar 7 (st)</p>	Hur avdelningarna bedömer denna fråga är i huvudsak kopplat till huruvida man dokumenterar i Stratsys eller ej. Riskbedömningar görs, men det är inte alltid som de dokumenteras i Stratsys eftersom man upplever att systemet inte är anpassat för organisationen. Det upplevs även problematiskt att riskbedömningar som görs i Stratsys även blir synliga för andra inom Piteå kommun.
Har verksamheten rutiner för att kartlägga vilka krav och resurser som finns i arbetet?	<p> Ja(Eget)</p> <p> Delvis 2 (st)</p> <p> Ja 43 (st)</p> <p> Inget svar 7 (st)</p>	
Har medarbetare och arbetsgrupper balans mellan krav och resurser?	<p> Ja(Eget)</p> <p> Delvis 22 (st)</p> <p> Ja 24 (st)</p> <p> Inget svar 6 (st)</p>	<p>Under pandemin har det rått en stor obalans mellan krav och resurser och detta inverkar på arbetsmiljön även under våren 2022. Orsaken var hög sjukfrånvaro och brist på vikarier samt en kvarvarande trötthet från hösten 2021 då pandemin fortfarande hade stor inverkan på arbetsorganisationen.</p> <p>Under hösten 2022 har läget förbättrats i och med att restriktionerna har lättats men fortfarande finns viss obalans mellan krav och resurser. Det handlar om att lärare får ägna mycket tid till annat än undervisning. Det kan handla elevers frånvaro, föräldrastöd, psykisk ohälsa m.m. men framför allt har tillgången på vikarier varit i det närmaste obefintlig under pandemin och vi ser tecken på utmattning hos personalen. Det innebär en ökad arbetsbelastning för både lärare och rektorer.</p>
Finns det rutiner för när och hur dialog kring arbetsbelastning ska föras (mellan chef och medarbetare)?	<p> Ja(Eget)</p> <p> Ja 46 (st)</p> <p> Inget svar 6 (st)</p>	
Har du som chef tillräckliga kunskaper för att förebygga och hantera ohälsosam arbetsbelastning?	<p> Ja(Eget)</p> <p> Delvis 1 (st)</p> <p> Ja 45 (st)</p> <p> Inget svar 6 (st)</p>	
Har verksamheten fungerande rutiner och forum för dialog mellan chef och medarbetare för att tillsammans gå igenom och klargöra arbetsuppgifternas	<p> Ja(Eget)</p>	

Uppföljning	Eget svar samt underliggande svar	Kommentar
utförande och resultat?	<p> Ja 46 (st)</p> <p> Inget svar 6 (st)</p>	
Har ni identifierat och åtgärdat eventuella arbetsuppgifter som är starkt psykiskt påfrestande i verksamheten?	<p> Ja(Eget)</p> <p> Nej 2 (st)</p> <p> Delvis 2 (st)</p> <p> Ja 42 (st)</p> <p> Inget svar 6 (st)</p>	I flera verksamheter har man identifierat arbetsuppgifter som är psykiskt påfrestande - men dessa är inte lätta att åtgärda. Att arbeta med barn/ungdomar som har funktionsnedsättningar eller psykisk ohälsa kan medföra belastning på personalen i form av anspänning, stress och oro. Rektorer arbetar för att förebygga och att stödja medarbetare på de sätt man kan och med de metoder som står till buds (löpande dialoger, medarbetarsamtal, APT samt i samverkan med skyddsombud och fackliga lokalombud) men det är ibland mycket svårt att räkna till.
Arbetar ni förebyggande med att motverka att arbetsuppgifter och arbetssituationer som är starkt psykiskt påfrestande leder till ohälsa?	<p> Ja(Eget)</p> <p> Delvis 4 (st)</p> <p> Ja 42 (st)</p> <p> Inget svar 6 (st)</p>	
Har ni kunskaper om hur olika sätt att förlägga arbetstiden påverkar hälsan hos medarbetarna?	<p> Ja(Eget)</p> <p> Ja 46 (st)</p> <p> Inget svar 6 (st)</p>	
Rapporteras och utreds alla arbetsskador, tillbud, hot och våld samt elevskadeanmälningar?	<p> Ja(Eget)</p> <p> Nej 1 (st)</p> <p> Delvis 1 (st)</p> <p> Ja 44 (st)</p> <p> Inget svar 6 (st)</p>	
Har verksamheten genomfört brandskyddsronder var tredje månad under året?	<p> Ja(Eget)</p> <p> Nej 5 (st)</p> <p> Delvis 2 (st)</p> <p> Ja 38 (st)</p> <p> Inget svar 7 (st)</p>	Det finns rutiner för detta arbete på många enheter men fortfarande finns det rektorer som inte efterlever detta fullt ut. Det är dock uttalat att de omgående ska skapa rutiner så att brandskyddsronder genomförs var tredje månad.
Har du använt företagshälsovård eller annan sakkunnig hjälp när det har funnits behov av det?	<p> Ja(Eget)</p>	Flera rektorer uppger att man använt Previa när det funnits behov av det. De rektorer som i rapporten svarat Nej har menat att man inte haft behov av det och där för inte nyttjat

Uppföljning	Eget svar samt underliggande svar	Kommentar
	<p> Nej 2 (st)</p> <p> Delvis 1 (st)</p> <p> Ja 43 (st)</p> <p> Inget svar 6 (st)</p>	företagshälsovården.

Piteå 2022-11-18

Malin Westling

Förvaltningschef

Utbildningsförvaltningen